

**Kongres Zedinjenih držav na delu, da pomaga
Clevelandu iz težkega brezposelnega položaja**

Washington, 23. maja. Kongres Zedinjenih držav ni pozabil na Cleveland, ki bo potrebna za trpeče. In kot je razvidno iz brzojavk iz Washingtona, je senator Bulkley držal besedo.)

Senator Bulkley je bil včeraj poklican v Belo hišo, kjer je raztolmačil položaj brezposelnih v Clevelandu. Posledica je bila, da je dobil Mr. Hopkins, ki je vodja vseh WPA del v Ameriki, povelje, da pripravi svoto \$50,000,000 za izredno pomoč brezposelnim v Clevelandu pri WPA delih.

Poslanska zbornica kongresa je že odobrila to svoto, senatorni odsek financ jo je odobril in jutri pride do glasovanja v senatni zbornici. Pričakuje se, da bo tudi senatna zbornica ugodno odglasovala za večja dela v Clevelandu in zadostno podporo brezposelnim.

Žalostni prizori na kitajskem bojnem polju

Sangaj, 23. maja. V bližini mesta Sučov, katerega so Japonci zasedli po skoro trimesečnem obleganju, je prava mrtvaška poljana. Ameriški vojni poročevalec Peterson, ki se je vozil z zrakoplovom nad vojnim poljem, pripoveduje, da zgleda bojišče kot velika planjava polna mrtličev, umirajočih in ranjenih. Nikdar ni videl še kaj enakega. Poleg tega je mesto Sučov popolnoma uničeno. Skoro je ni hiše v mestu, ki bi ostala cela. Pred tremi dnevi je bilo v Sučovu in v okolici 200,000 kitajskih vojakov, samih mladeničev. Danes jih je pol teh ali ranjenih, umirajočih ali mrtvih. Ostali so pobegnili, dočim so Japonci zajeli 50,000 mož v past, iz katere ne bodo mogli pobegniti. Vse okoli so požgane vasi in mesta, mrtlič pri mrtliču, kuga se je začela širiti, zdravstvene vojaške oblasti so noč in dan na delu, da preprečijo najhujše. Strašna je slika smrti okoli Sučova. Tisoče Kitajcev se je raje dalo pobiti, kot pa da bi bežali iz bojišča.

Iz New Yorka

Mr. in Mrs. Cukuta sta nam poslala več lepih razglednic iz New Yorka, kamor sta se podala ob priliki 35-letnice bivanja v Zedinjenih državah. V družbi s prijaznim g. Leo Zakrajškom in našega odličnega opernega pevca g. Antona Šublja jima seveda ni dolgčas. Prav lepa hvala za iskrene pozdrave!

Rev. Francis Baraga

Uradni škofijski časopis v Clevelandu The Catholic Universe Bulletin naznanja v svoji zadnji številki, da je bil prestavljen Rev. Francis M. Baraga od župnije sv. Petra in Pavla v mestu Youngstown, O. na slovensko župnijo Marije Vnebovzete v Collinwoodu. Gospodu Baragi želimo kar največ uspeha med nami.

Čehi v Clevelandu

Iz čeških krogov v Clevelandu se poroča, da je tisoče Čehov v Clevelandu pripravljenih odpotovati iz Clevelanda v njih domovino, ako bo diktator Hitler napadel Čehoslovaško. Enake vesti prihajajo tudi od drugih ameriških naselbin, kjer prebivajo Čehi.

Kongres Zed. držav nasprotuje vsaki pomoči Španiji

Washington, 23. maja. Propaganda španskih komunistov, anarhistov in socialistov je doživela te dni hud udarec od strani kongresa Zed. držav. Senatni odsek kongresa je s 17 glasovi proti enemu odredil, da Amerika ne sme pošiljati orožja, ni tih kakih drugih vojnih potrebščin lojalistom, oziroma anarhistom v Španijo. Dejstvo, da je senatna zbornica, ki ima v tem slučaju odločilno besedo, skoro enoglasno odglasovala zoper vsako pomoč španski vladi, je skrajno značilno. Govori se, da je predsednik Roosevelt naredil pritisk na senatni odsek za zunanje zadeve, da se odkloni vsaka pomoč španskim anarhistom. Resolucijo za pomoč lojalistični Španiji je vložil v senatu senator Nye, republikanec, toda ko je prišlo do glasovanja, je njegov predlog propadel s 17 glasovi proti enemu. Iz tega je jasno razvidno, da Zedinjene države nikakor ne želijo, da se pomaga španskim komunistom, zlasti ker je predsednik Roosevelt absolutno nasproten temu. In sedaj vprašamo naše ameriške brate Slovence, ki zbirajo denar za španske komuniste, in katerim nabiralcem načeljujejo nedržavljanje Zedinjenih držav, kot sta komunist Vitkovič in tepec Šabec, komu boste sledili: Povelju iz Moskve ali našemu predsedniku Rooseveltu? Bodite vendar pametni in če imate še kaj denarja, ga spravite za naše brate Čeha, katerim grozi te dni, da jih bo pogoltnil nemški diktator, španske anarhiste in komuniste pa prepustite usodi življenja!

Oropani trgovci

Ko se je včeraj zjutraj pripeljal trgovec Carl Gillombardo na svoj dom, 3399 E. 116th St., sta ga čakala dva zakrinkana moška, ki sta ga najprvo dobro oštela, češ, zakaj prihaja tako pozno domov — bilo je ob pol dveh zjutraj — nakar sta mu vzela denarnico, v kateri je imel Gillombardo \$639.00 in pobegnili.

Konvencija kiropodistov

V Clevelandu zborujejo te dni ameriški kiropodisti. Kakih 2,000 delegatov gostov je navzočih v mestu.

“Miss Slovenia” bo jutri uradno izročena po dr. Adlešiču mestni vladi

Samo še en teden, pa bo prvi predstavnik Slovenije, gospod ljubljanski župan dr. Jurij Adlešič, odpotoval iz Amerike in bo danes na povratku v našo rojstno domovino. Mi vsi iskreno upamo, da bo dr. Adlešič odnesel najlepše spomine v domovino iz obiska pri nas ameriških Slovenceh, ki smo šli prav do globine srca, da ga sprejmemo v naši sredini kot častnega sina Slovenije, katero je predstavljala ob priliki otvoritve Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu.

Predno je dr. Adlešič kot zastopnik Slovenije in kot načelnik največjega slovenskega mesta — župan bele Ljubljane — odpotoval iz Slovenije, je imela mestna zbornica v Ljubljani slavnostno sejo v počast nam — ameriškim Slovenceh.

Cb priliki te slavnostne seje je mestna občina ljubljanska izročila dr. Adlešiču kot županu, ki gre k svojim izseljenim bratom na obisk, krasno statueto, umetniško in mojstersko delo enega prvih slovenskih kiparjev, gospoda Antona Kralja, in ki predstavlja krepsteno slovensko dekle, z nageljčki v eni roki, dočim z drugo roko pozdravlja nas ameriške Slovence.

Po posredovanju senatorja Robert J. Bulkleya, je ta statueta sedaj dospela, prosta colnine in drugih ovir, v Cleveland, jutri, v sredo 25. maja, bo gospod ljubljanski župan izročil kip uradnim potom mestu Clevelandu.

Izročitev kipa “Miss Slovenije” od strani dr. Jurija Adlešiča

Od avtomobila ubit

Pretekli petek je bil od avtomobila zadet Martin Butala. Odpeljan je bil v bolnišnico, kjer je v nedeljo zjutraj podlegel poškodbam. Ranjki je bil star 58 let in je stanoval na 18110 Neff Rd. Doma je bil iz žumberaka na Hrvatskem in je prišel v Ameriko pred 40. leti. Tu zapušča hčer Ano, poročeno Galinae, dva brata, Johna in Nicka in sestro Mary Stakich. Pogreb se vrši v sredo zjutraj ob 9:30 iz pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. in Huntmere Ave. v cerkev Marije Vnebovzete pod vodstvom August F. Svetek. Bodi ranjaku mirna ameriška zemlja!

Važna seja

V sredo večer ob 7:30 se vrši važna seja v Društvenem domu na Recher Ave. Treba je ukreniti važne stvari radi proslave v soboto, nedeljo in ponedeljek. Pridejo naj k seji društveni zastopniki in posamezniki, ki se zanimajo za prireditve.

Še je denar

Preteklo nedeljo se je 130,000 Clevelandčanov udeležilo dveh baseball iger. Ti so skupno plačali \$85,000 vstopnine. Pravijo, da so slabi časi, toda sodeč po takih udeležbah, človek tega ne bi verjel.

Druga obletnica

Za pokojno Alice Pinculič se bo brala v sredo 25. maja ob 7:30 zjutraj v cerkvi sv. Kristine sv. maša v spomin druge obletnice smrti. Prijatelji in znanci pokojne so prijazno vabljeni.

županu Clevelanda Hon. Harold Burtonu, se bo izvršila na slavnosten način v sredo 25. maja točno ob 12. uri popoldne.

Dr. Adlešič se odpelje v sredo ob 11:45 iz uredništva “Ameriške Domovine” v častnem spremstvu mestne policije proti mestni hiši v Clevelandu. Tam ga bo čakal župan Harold Burton, vsa mestna zbornica, ves kabinet in drugi uradniki.

“Miss Slovenia” bo slovesno ponešena v veliko dvorano mestne zbornice po naših slovenskih deklicah v narodnih nošah. Dr. Adlešič bo izročil našo slovensko dekle v obliki kipa clevelandskemu županu kot v znak gorke ljubezni in iskrenosti, katero čuti majka Slovenija napram Ameriki, zlasti pa napram Clevelandu, ki je prestolnica ameriških Slovencev.

To bo na vsak način zgodovinski dogodek. Se nobena narodnost ni dosedaj izročila mestu Clevelandu tako značilno darilo. “Miss Slovenia” bo za en dan vladarica v Clevelandu, in od naroda izvoljeni zastopniki mesta, župan kot občinski svetniki Clevelanda, bodo znali spoštovati dar Slovenije, dar mesta Ljubljane — Clevelandu.

Kdor ima čas in kdor ima srce za napredek našega naroda, je prijazno vabljen, da pride v sredo popoldne v mestno hišo, City Hall, da bo videl, kako je Ljubljana in naša Slovenija počastila Ameriko in predvsem našo metropolo — slovenski Cleveland. Primerno je pri tem omeniti, da bo naš narod dobil

dovolj kredita, katerega tudi zaslužio z našim lojalnim idealizmom napram Ameriki.

Naj na tem mestu v imenu slovenskega naroda v Zedinjenih državah, izrečemo najbolj toplo in bratsko zahvalo občinskemu svetu mesta Ljubljane za to idealno darilo naše “Miss Slovenije” mestu Clevelandu. Naš sicer siroti, toda pošteti in značajni narod v domovini se nikakor ni mogel bolje oddolžiti ameriškim Slovenceh, kot se je oddolžil s podaritvijo kipa “Miss Slovenije” ameriškem vele mestu Clevelandu, kjer prebiva že zadnjih 50 let do 50,000 Slovencev in do 70,000 Jugoslovancev.

Mesto Cleveland bo znalo najti častno mesto za “Miss Slovenijo.” In na tem častnem mestu ostane tudi naš dr. Jurij Adlešič, plemeniti sin Slovenije, ki je s svojim obiskom pri nas tako visoko dvignil naše slovensko in jugoslovansko ime.

V govorih z visokimi predstavniki ameriškega demokratičnega naroda, iz uredniških člankov, iz vesti, ki jih priobčuje ameriško časopisje o županu dr. Adlešiču ob priliki njegovega obiska, toplo čutimo, kako visoko se je dvignilo naše ime, naše slovensko in jugoslovansko ime. Dr. Adlešič je dosegel svoj idealni namen. Pripeljal nam je čast in spoštovanje in vsa Jugoslavija ima danes v Ameriki mnogo boljše prijateljice kot dosedaj. Dr. Adlešič je znal plemenito izpolniti vez med Jugoslavijo in Ameriko.

Župan dr. Adlešič bo nocoj večer v Euclidu

Vsem zavednim Jugoslovanom v naselbini Euclid in v okolici se naznanja, da pride nocoj večer ljubljanski župan dr. Adlešič v naselbino v Euclidu. Lahko si štejemo v čast in smo ponosni, da pozdravimo milega gosta nocoj večer v dvorani sv. Kristine ob 7:30. Žene in dekleta, pridite v narodnih nošah, enako tudi vežbalni krožki. Program bo zelo mičen. Vstopnina je prosta. Pridite in napolnite dvorano, da bo sprejem res pomenljiv. Vsi ste lepo vabljeni. Gospod župan in soproga — dobrodošla v ameriški beli Ljubljani! — Odbor.

Preko morja

Mr. August Kollander je včeraj poslal brzojavko iz Havre, Francija, v kateri pravi, da so vsi njegovi potniki srečno dospeli preko morja in se prav dobro počutijo.

Davey odpre kampanjo

Danes bo imel governor Davey otvoritveni kampanjski govor v glasbeni dvorani mestnega avditorija v Clevelandu. Vsak lahko pride poslušat.

Pogreb John Lundra

Pogreb John Lundra se vrši iz hiše žalosti na 12602 Carrington Ave. ob 9. uri zjutraj v sredo v cerkev Marijinega Označenja in na Calvary pokopališče.

* Laški kralj Viktor Emanuel je odpotoval v Tripolis, Afrika, kjer je bil “navdušeno” pozdravljen.

Protest Ukrajincev

Kakih 2,000 Ukrajincev v Clevelandu se je zbralo preteklo nedeljo v Ukrajinskem narodnem domu na W. 14th St. Ukrajinci so zborovali kot v protest proti Poljakom, ki so zasedli več ukrajinskih provinc v Evropi. Na shodu so Ukrajinci označili Poljake kot privržence Hitlerja in zatiralce drugih slovenskih narodov, zlasti Čehov in Ukrajincev.

Dan za stare matere

Iz Chicaga se poroča, da se je tam ustanovil “Klub starih mater.” Klub namerava naprositi predsednika Roosevelta, da slednji proglasi en dan v letu kot “dan starih mater.” V klub je takoj pristopilo 5,000 žensk, in med drugimi tudi soproga predsednika Roosevelta, Mrs. Eleanor Roosevelt.

Nevarna zmošta

Anna Lucas, ki stanuje na 6823 Rathbun Ave., je zavzela šest strupenih tablet, ki so bile namenjene za podgane. Misli je, da so tablete, katere je dobila od zdravnika. Reva se sedaj bori s smrtno v St. Alexis bolnišnici.

Razprodaja pohištva

Pri Norwood Appliance & Furniture, 6104 in 6119 St. Clair Ave. se vrši ta teden razprodaja na pohištvo. Skrajno nizkane cene.

* C. I. O. organizacija je darovala \$50,000 štrajkarjem v New Yorku, ki so na štrajku v tovarnah za kožuhovino.

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po raznih naselbinah

Avtomobilska nezgoda je v West Alliquippa, Pa., povzročila smrt Ane Smrekar, ki je bila šele 23 let stara. Zapušča starše in tri brate.

V jubilejni kampanji za pridobivanje novega članstva pri J. S. K. Jednoti je na prvem mestu država Pennsylvania, na drugem Minnesota, na tretjem pa država Ohio. Pred zaključkom kampanje se pričakuje še obilo novopristoplih.

V Californiji se je smrtno nesrečil z avtomobilom Tom Smolič, ki je bil rojen v Aguilar, Colo., kjer zapušča mater, očima, brata in tri sestre. Bil je četrto leto v službi pri mornarici in je bil pokopan z vsemi vojaškimi častmi. Star je bil 22 let.

Rojak Frank Tonja, Barber-ton, Ohio, je otvoril na vogalu

Hopocan Ave. in 8. cesti gasolinsko postajo. Rojakom ga priporočamo. — V Barbertonu se je poročil Mr. Stanko Lavtar in Miss Josephine Mihelčič.

V Springfieldu, Ill., je umrl Karl Rihtar, star 50 let. Doma je bil iz Vrhovlja pri Brdu, okraj Kamnik na Gorenjskem. V Ameriki je bival 32 let in zapušča tu sina in dve hčeri, v Fontana, Cal., brata Antona, v stari domovini pa brata Tomaža in tri sestre.

Rojak John Kastelec, Claridge, Pa., se je zadnje dni težko poškodoval pri delu v premogovniku. Zlomilo mu je nogo. Nesreča je toliko večja, ker se tudi njegova žena in sin nahajata v bolnišnici.

V Universal, Ind., je umrla Mary Cesar, stara 45 let. Zapušča soproga, dva sina in pet hčera.

Evropski položaj je izredno kritičen. Vsa Evropa resno zre na dogodke na Čehoslovaškem

London, 23. maja. Tekom nedelje je bilo sklicano izredno zasedanje celotnega angleškega kabineta. Razpravljalo se je o kritičnem položaju, ki je nastal radi nemške grožnje Čehoslovaški.

Po zasedanju kabineta so se ministri izjavili, da je položaj skrajno kritičen in bo treba največje previdnosti, da ne pride do vojne. Anglija se smatra kot nekako mirovno posredovalko med Berlinom in Prago.

“Evropski mir je na tehtnici,” se je izjavil eden izmed an-

gleških ministrov. “Vsak trenutek zna nastati splošno klanje.”

Anglija je naročila svojim poslanikom v Berlinu in v Pragi, da gredo do skrajnosti, da preprečijo vojno.

Anglija je nameravala poslati mednarodno armado na Češko, da skrbi za red in mir tekom občinskih volitev, toda češka vlada je izjavila, da je sama zmožna vzdrževati red in ne potrebuje tujega vmešavanja.

Španska vladna armada začela z ofenzivo

Hendaye, Francija, 23. maja. V severo-vzhodni Španiji je španska lojalistična armada začela z nepričakovano ofenzivo na takozvani “pozabljeni” katalonski fronti. Nacionalisti so bili na več krajih poraženi in so trpeli precejšnje zgube. Vladne čete so začele z napadom pri mestu Tremp, kjer je važna električna centrala, 95 milj od Barcelone. Nacionalisti ugovarjajo poročilom španskih lojalistov, rekoč, da so bili vsi napadi odbiti. Nadalje se poroča iz Burgosa, kjer je glavni stan generala Franca, da poročila, ki prihajajo iz Londona, češ, da se je španski nacionalistični general Yague ustrelil v čehi, ne odgovarjajo resnici. General Yague se nahaja pri svojih četah na fronti.

Relifni položaj

Mestna zbornica je včeraj odglasovala nadaljnih \$80,000, da pomaga brezposelnim. V relifni blagajni ni niti dolarja in omenjenih \$80,000 se je vzelo iz blagajne, ki je pripravljena za WPA dela. Ko bo denar tudi v tej blagajni pošel, tedaj bodo tudi WPA dela v Clevelandu ustavljena. Državna zbornica, ki je odgovorna za tak položaj, ni dosedaj naredila še ničesar.

Značilno darilo

Ognjegasni načelnik v sosednji vasi Independence je bil v nedeljo 55 let star. Hvaležni vaščani so mu za rojstni dan kupili — ognjegasni truk.

V bolnišnici

Mr. Anton Bogotaj iz Euclida se nahaja v Lakeside bolnišnici. Želimo mu, da bi se čimprej zdrav vrnil med svoje.

Prerokuje spravo med CIO in A. F. of L.

Cleveland, 23. maja. Chas. P. Howard, ki je predsednik tiskarske unije v Ameriki, se je te dni mudil v Clevelandu. V nedeljo je imel govor v mestnem avditoriju, tekom katerega se je izjavil, da je prepričan, da pride v kratkem do sporazuma in sodelovanja med C. I. O. delavsko organizacijo in American Federation of Labor unijo. Mr. Howard se je nahajal v Clevelandu tekom volivne propagande. Howard je že sedmič kandidat za predsednika ameriške unije tiskarjev. Povedal je, da kolikor je njemu znano, da želi 80 odstotkov organiziranih delavcev mir v delavskem gibanju. Tiskarska unija je članica American Federation of Labor, toda Mr. Howard je očenem tudi generalni tajnik C. I. O. organizacije. Howard je v Clevelandu tudi povedal, da je tekom zadnjih dveh let 600 ameriških tiskarn priznalo tiskarsko unijo in da je tiskarska unija dobila tekom njegovega predsedništva 13,000 novih članov.

Mladenč umrl

Danes zjutraj je preminul Albert Golobič, ki bi imel biti na Speminski dan 21 let star. Družina stanuje na 6212 Carl Ave. Pogreb bo vodil A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod. Podrobnosti jutri.

V bolnišnici

Mr. Anton Bogotaj iz Euclida se nahaja v Lakeside bolnišnici. Želimo mu, da bi se čimprej zdrav vrnil med svoje.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVECO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 121, Tues., May 24, 1938

"Mir za vsako ceno"

Pred nedavnim je newyorški "Glas Naroda" prinesel izpod peresa znanega slovenskega publicista M. K. jako značilen članek, ki je vreden, da ga ponatisnemo na tem mestu. Članek se glasi:

"Mir sveta zavisi od Anglije, kajti brez nje Francija ne bo šla v vojno proti premočnim sovražnikom, kakor sta Mussolini in Hitler. Franciji tudi treba ni iti v vojno, ker jo nemara nihče napasti; k večjemu bi se morda Mussoliniju podedile sline za Tunizijo, ki pa za enkrat še lahko počaka, dokler Musso s svojimi pajdaši ne opravi posla v srednji Evropi in na Balkanu.

"Francija ne more v vojno zaradi angleške oprezne miroljubnosti. Mala antanta ne opravi ničesar brez Francije. Tako nam ostane še Rusija, ki ima tako dovolj notranjih vzrokov za mir, kakor preveč zunanjih sovražnikov za vojno. "Anglija hoče imeti mir za vsako ceno, to se pravi, da se ne bo borila za drugače kakor sama za sebe, in za Francijo in Belgijo samo v toliko, v kolikor nemška nevarnost napram Franciji in Belgiji ogroža tudi angleško varnost.

"Izven pozicije v Evropi mora Anglija braniti svoj položaj v Sredozemskem morju, ki predstavlja za Gibraltarjem in Suezom angleško pot na Daljni iztok, kjer so angleške posesti življenskega pomena za Anglijo kot velesilo.

"Anglija se je več ali manj pobotala z Nemčijo: odobrila je priključenje Avstrije k Nemčiji in potrdila vse Hitlerjeve kršitve versailleske mirovne pogodbe. Nemčija sicer zahteva svoje kolonije nazaj, toda to bo moralo zaenkrat počakati, ker je Hitler preveč zaposlen v srednji Evropi.

"Anglija se je končno pobotala tudi z Italijo. Tudi tekom laško-angleških pogajanj je bila Anglija v defenzivi, ne sicer zato, ker je Mussolini močnejši, pač pa zato, ker Anglija nikakor ne želi svetovne vojne, ki bi se skoraj prav gotovo izcimila iz angleško-laške vojne, katero je pa preprečila Anglija s tem, da je podpisala z Mussolinijem pogodbo.

"Kaj je torej angleški 'mir za vsako ceno'? To vam je mir, za kateri je Anglija pripravljena dati vsako ceno — izven svoje. Anglija hoče plačati s tujimi valutami, kakor je, na primer, avstrijska neodvisnost in svoboda, roka svobodne akcije v srednji Evropi, priznanje Abesinije Italiji, Francova zmaga v Španiji, in končno obrnjen hrbet napram Čehoslovaki.

"Toda vse te cene je Anglija že plačala. Kaj ima torej še dati Mussoliniju? Zpomnimo si, svojega ne bo dala ničesar. Tam je Čehoslovaka, tudi Jugoslavija, s katerimi Anglija še lahko razpolaga. Hitler naj le vzame Čehoslovako, Mussolini naj si pa z Jugoslavijo pomaga, kakor pač more in zna. Angleške koristi pri tem ne bodo prav nič trpele, četudi si Mussolini lahko opeče svoje parklje ob Jugoslaviji. Kaj naj pa Angleži Mussoliniju dajo? Mar Špansko? Španske mu ne morejo zaupati, ker bi bil njih Gibraltar tedaj v preveliki nevarnosti in tako cela zgradba angleškega imperija. Nekaj pa mu morajo vseno dati, ker je tudi Hitler svoje dobil.

"Tu je na razpolago samo Jugoslavija. Kakor hitro bo torej Hitler udaril na Čeha in bo Jugoslavija v svoji zvestobi napram Mali antanti korakala proti Madžarski, ki se bo pridružila Hitlerju pri razkosovanju Čehoslovake, tako hitro bo vkorakal Musso v Slovenijo in v Zagreb.

"Ali bi se mogli Jugoslavlani braniti? Edino, kar bodo v stanu, je povleči svojo armado za meje predvojne Srbije, da vsaj nekaj rešijo.

"Že po londonskem paktu, kjer so zavezniki prisodili pretežni del Dalmacije in celo Primorje Italiji, ima Laharija "pravo" do jugoslovanske obale in te "pravice" se Lah niso nikdar odrekli. No, ker pa sama obala ne more živeti brez zaledja, si bodo vzeli še to, pa mir besedi.

Mussolini in Hitler delata v srednji Evropi in na Balkanu kar hočeta: Anglija se temu ne bo protivila, in ker Anglija ne bo proti njima nastopila, tudi noben drugi ne bo.

"Pričakovati moramo torej, posebno mi, Slovenci, kar najhujše za bodočnost. Ne daj Bog! Toda bojim se za našo Slovenijo in Jugoslavijo."

Kaj pravite!

Starokrajski listi pišejo, da je v starih krstnih knjigah v Koprivnici tudi ime Adolf Hitler. Torej je mogoče, da so prebivalci pradedge nemškega "firerja" na Slovenskem. Da bi le Dolve tega ne zvedel, ker se mu lahko zbude skomine po domovini njegovih pradedov. V tem slučaju bi Hitler spoznal, da Jugoslavija ni Avstrija.

Franc Barbič piše v Prosveti, da ima še veliko upanje, da se bo še enkrat rodil. Naj se le, nas le veseli, da tega ne bomo čakali drugi. Ena pokora je popolnoma dovolj za enkratno bivanje na zemlji.

Naš ameriški kongres je sprejel postavbo, da bodo dobivale vse stare mule vladno pokojnino. Čestitamo! Ampak kaj bo pa s starimi mulci, bi radi vedeli?

BESEDA IZ NARODA

Sijajna prireditelj Ilirije mlajše

Cleveland (Collinwood), O.

Vse pride in vse mine, tako je minila tudi materinska proslava na 8. maja. Ni bilo časa, da bi bili pred prireditvijo mnogo pisali, kajti vse je hitelo in delalo, da bo vsa prireditev boljše izpadla. Danes, hvala Bogu, lahko trdim, da je koncert Ilirije v počast materam izpadel sto procentno in to v vseh ozirih, gmotnem in finančnem, za kar gre hvala vsem, kateri so delovali za to. Zahvala vsem, kateri so omenjeni dan napolnili dvorano v tako ogromnem številu, da kaj takega nismo pričakovali.

Program je sijajno uspel in je za nami. Toda spomin nanj bo ostal še dolgo v srečih onih, kateri so bili navzoči in kateri ljubijo ter cenijo nastop mladine.

Da se je vse to izvršilo tako sijajno, je treba upoštevati dve strani, namreč delo in požrtvovalnost ter zmožnost našega pevovodje g. M. Rakarja in pa dobro voljo mladine, katera je pri zboru Ilirija. Ne smemo pozabiti naše domače umetnice, pianistkinje gđc. Josephine Trček, katera je desna roka pevovodji in ki je vedno pripravljena pomagati. Tako je tudi na tej proslavi spremljala vse pevske točke na klavirju.

Da pa je bil program tako popoln, se imamo zahvaliti č. msgr. V. Hribarju, ki je otvoril program in v tako krasnih besedah pozdravil matere in vse navzoče.

Zatem se je predstavila živa slika Ave Marije, katero je predstavljala gđc. J. Sulen; poleg nje je bilo 17 angelov, katere so predstavljale sledeče dekleta: Mary Gril, Caroline Malovrh, Frances Karish, Josephine Kral, Julija Vidmar, Anna Kozel; te so bile od višjega zbora. Od mlajših pa so bile sledeče: Mary Jane Asseg, Helen Asseg, Margaret Laurič, Helen Laurič, Ester Mullec, Rose Mary Jerkič, B. A. Skufca, Frances Cristel, Steffie Kozelj, Jennie Varh, Mildred Pekol.

Ta slika je bila nekaj tako krasnega, da jo oni, ki so bili v dvorani, ne morejo prehlaviti in da se kaj takega še ni videlo na nobenem odru. Slika je bila v resnici impozantna, k čemer so pripomogle tudi raznobarvne luči, katere je nalašč za to preskrbel naš pevovodja.

Med tem, ko se je na odru predstavljala živa slika, so dekleta za zastorom pele prelepo Marijino pesem: Spet kliče nas venčani maj.

Zatem je nastopila 7 letna D. Grill ter deklamirala mamičam. V drugi deklamaciji je nastopila Josephine Trček, ki je deklamirala: Mamič! V tretji deklamaciji je nastopila Frances Šimenc, ki je deklamirala: Bog jo čuvaj. Vse tri so žele burno pohvalo od strani občinstva.

Zatem so nastopili 1., 2. in 3. razred, ki so zapeli najprej Petelinček, zatem Po Koroškem, po Kranjskem. Pri tej drugi pesmi so bili vsi tudi pesmi primerno oblečeni, kar se je ljudem zelo dopadlo. Saj so pa tudi te male deklice dokazale, da znajo držati srp, kadar se žanje ajda.

Zatem je nastopil skupni zbor, ki je zapel Vigred približno se in Prolad mila.

Potem so zapeli 4., 5., 6., 7. in 8. razred: Kruhek spi. So lo v tej pesmi je pela J. Kodela. Ta pesmica je marsikomu privabila solze v oči. Vse hvale vredno je, da je pevovodja g. M. Rakar pred vsako pesmijo razložil vsebino pesmi.

Nato je bil poklican k besedi naš vsem dobro poznani in visoko cenjeni g. Josip Zalar, gl. tajnik KSKJ. V krasno izbranih besedah je pozdravil vse navzoče matere in sploh vse slovenske matere v imenu mladine, ki je pri zboru Iliriji. Mr. Zalarju se prav toplo zahvaljujemo, da nas je ta prelepi večer obiskal. Žal, da Mr. Zalar ni mogel ostati do konca med nami, ker ga je klicala uradna dolžnost drugam.

Drugi del so pela dekleta Ilirija Hi in sicer sledeče pesmi: Kje so tiste stezice, Mamič! moja odpusti mi, Triglav, Popotnica, Vojak na tujih tleh, Ne bom se zožila, Micika-Micika, Pastirc pa pase ove tri, So ptičice zbrane. Zadnja pesem je bila Naprej zastava Slave, katero je najprej zapel celokupni zbor in potem še enkrat vsa dvorana.

Zdi se mi vredno omeniti, kako je mladina počastila svoje matere in ne samo svoje, ampak je bila ta prireditelj, ki je bila tako bogata krasnih prizorov in lepega petja, v počast vsem slovenskim materam. Priprani bodite, da vas bodo ti mali pevci še bolj presenetili, kajti zbor Ilirija dela malo zabav ali kadar kaj priredi, pa priredi nekaj, kar je v ponos ne samo mladini, ampak vsem Slovincem, posebno pa še v ponos onim, kateri se za ta zbor zanimajo ter mu pomagajo še do boljše bodočnosti. Saj je ta naš zbor še tako mlad, pa ima za seboj jako lepe uspehe in tudi dobro bodočnost. Zato pa vsi starši, le korajžo in ne plan. Sedaj se vam ni treba bati, da bi naš zbor slana vzela, ampak gre pogumno in sigurno naprej.

Vi, dragi starši ter prijatelji mladine ter slovenske pesmi, te vrstice veljajo tudi vam v zahvalo, da ste omenjenega dne v tako ogromnem številu napolnili dvorano. Prepričani sem, da ste bili, kakor slišim od vseh, jako veselo presenečeni, da vam je mladina predstala vila nekaj, česar niste nikdar pričakovali. Upam, da ste bili vsi zadovoljni. Mladina, odboj in pevovodja razumemo, da j danes težko žrtvovati denar, ker so časi res tako slabi, d mora človek dobro premisliti kam dene denar. Pa vedite dragi starši, da ta denar bi prinašal velike obresti za dobrobit vseh Slovencev ter slovenske pesmi. V največjo korist pa bo mladini. Zato vsem ki ste kaj žrtvovali, izrekam prav pristočno zahvalo. V prijetno dolžnost mi je sporočati javnosti, da je bilo dohodkov pri tej materinski proslavi na \$300.00. Od tega ostane tudi lepa vsota čistega.

Zahvala tudi vsem onim, kateri so karkoli delali za ta koncert. Vsak ve, da je dosti dela pri takih prireditvah in da mora biti vse delo tudi storjeno. Te vrstice sem napisala v globoko hvalečnosti do vas, matere in čete, kateri se zimate za ta zbor in pa kateri ste kaj delali, pa naj bo to ženo ali drugo delo. Vsi ste pri pomogli, da je bil uspeh materinske proslave tako grozno.

Ob koncu pa naj omenim še to. Zborov namen je bil, da bi se tudi našim očetom kaj priredilo. Odločili smo se, da proslavimo očetov dan na 19. junija. Naš pevovodja g. M. Rakar je imel že nekaj prav posebnega, pa žal ne bo mogoče prirediti, ker ravno tisti dan ima društvo sv. Jožefa piknik in ne bi bilo prav, da bi se cepili.

Pridite, dragi starši, na prihodnjo sejo, ki se vrši 8. ju-

nija. Takrat se bomo pa še več pomenili, kako in kaj bomo delali za bodočnost.

Bog živi vse pevce in pevke pri Iliriji ter vse zavedne starše.

Margit Kogovsek, predsednica.

Koncert "Kraljičkov"

Maple Heights, O. — Dne 29. maja, nedelja. — Mladinski zbor "Kraljički" priredi koncert ob 3 popoldne v S. N. D. v Maple Heights. Zvečer ples.

Tako je bilo oglašano že zadnja dva meseca v društvenih koledarjih obeh lokalnih časopisov. Sedaj pa nastane vprašanje, koliko vas je, ki ste si zapomnili omenjeni datum in se odločili, da pridete na ta koncert.

Dasi so mladinski pevski zbori najvažnejši pojav, ki je nastal med nami naseljenici zadnja leta, pa se jih ne vpošteva toliko kot bi se jih moralo. Nekateri so mnenja, da je vse skupaj že prepozno, da čez 20 ali 25 let ne bo več Slovencev v Ameriki. Saj ravno mladinski pevski zbori so tisti, ki lahko podaljšajo slovenski življenj v Ameriki še za generacijo.

Pred kratkim sem čital, da je v Clevelandu in okolici mladinskih in 12 odraslih pevskih zborov. Ako se posveča malo več pozornosti tem 12tim mladinskim zborom, bo čez 25 let prav lahko obstajalo še vseh 12 odraslih zborov, ker iz teh mladinskih zborov se bo črpalo pevске moči v odrasle zbere. In dokler bo obstojal le en sam pevski zbor, tako dolgo bo živela tudi slovenska beseda v Ameriki.

Toraj vsi tisti, ki ste zato, da ostane slovenska beseda in pesem tudi pri naši mlajši generaciji, ste vabljeni, da se gotovo udeležite tega koncerta Kraljičkov v nedeljo 29. maja, ob 3 uri popoldne v S. N. D. v Maple Heights. Sicer bo to njih prvi koncert, toda pod spretnim vodstvom g. I. Zormana, so se v tem kratkem času dobro naučili.

Je pa še nekaj, ki bo imelo posebno privlačnost na tem koncertu, to je, da bodo vse deklice oblečene v narodnih nošah. Ta preprosti, toda jako lepi vzorec noše, je prinesla iz stare dom. Mrs. Glavič, ki je bila tam lansko leto. Ona pravi, da kjer je v domovini videla nastop dekli, so bile oblečene v teh oblekah in to se ji je tako dopadlo, da je dobila tam vzorec te obleke in ga prinesla seboj v Maple Heights, kjer ga boste lahko videli v nedeljo in upamo, da se bo tudi tam dopadlo.

Ples in prosta zabava po koncertu se prične že ob 6 ur zvečer.

Drugi dan po koncertu, to je na Spominski dan, pa bo otvoritev novih balinarskih prostorov pri S. N. D., za ta dan pa ste vabljeni vsi balinarni in prijatelji tega domačega sporta.

Anton Perušek.

Pri sprejemu ljubljanskega župana dr. Adlešiča

V četrtek večer 12. maja sem se odpeljal proti New Yorku, da z drugimi vred prisostvujem sprejemu ljubljanskega župana dr. Adlešiča in njegove soproge. Zjutraj ob 8:25 se pripeljem v New York. Ker je dr. Božidar P. Stojanovič, generalni konzul Jugoslavije, že prej sporočil v Cleveland, da naj vsi, ki pridejo k sprejemu odličnih gostov iz Clevelanda, pridejo k njemu, da se z drugimi vred za isti dan njegovi gostje, sem se takoj odpravil na jugoslovanski konzulat na Fifth Ave. Tam sem srečal z g. Slave Troštom, kon-

zulom Gavrilovičem, Rev. Slapškom iz Clevelanda, ter Rev. Vital Voduškom, ki so prišli k sprejemu župana. Med njimi je bil tudi rojak g. Metod Končan iz New Yorka in še drugi. Kmalu zatem je prišel v urad dr. Stojanovič, ki nas je prav veselo sprejel, ter nas ves navdušen pozdravljaj in stiskal roko. Takoj je omenil zavedne clevelandске Slovence ter jim čestital k dovršitvi Jugoslovanskega kulturnega vrta. Potem gremo pa na pomol, da sprejmemo naša odlična gosta, in dr. Stojanovič nam takoj ukaže izročiti vstopnice za na pomol, nato pokliče izvoščka, ki nas potegne na pomol, kjer so nas že čakali g. Anton Šubelj, g. Hlača, g. Anton Svet, zastopnik Glas naroda in drugi rojaki.

Ko smo tako čakali kake pol ure, privozi parnik "Rex," ki se je počasi pomikal v pristan. "Vi g. župana poznate in zato greva skupaj," pravi dr. Stojanovič, ter korakava bližje parnika in skrbno gledava, kdaj zagledava g. župana in gospo županjo. Zdaš smo bili pa že v skrbah, da ju morda ne bo. V tem pa nas uradniki parnika povabijo na parnik, ter povedo, da sta župan in njegova soproga na parniku, toda morata še počakati radi raznih formalnosti, ki so predpisane za novodošlece. Ko nekako 15 minut tako čakamo, stopi pred nas dr. Adlešič in njegova soproga, temu je sledil prisrčen pozdrav. V imenu jugoslovanske vlade je pozdravil odlična gosta dr. Božidar P. Stojanovič, v imenu Jugoslovanskega kulturnega vrta pa podpisani, dalje konzul dr. Gavrilovič, izseljeniški komisar g. Slave Trošt, Rev. Vital Vodušek, Rev. Julij Slapšak, g. Anton Šubelj, g. Anton Svet, zastopnik Glas Naroda, g. Hlača in še več drugih rojakov in rojakinj.

Po tem res prisrčnem sprejemu je povabil generalni konzul dr. Božidar P. Stojanovič oba odlična gosta in vso delegacijo na njegovo privatno stanovanje, kjer je vse pogostil s fino kapijico, nato v hotel na banket, katterega je priredil novodošlecem v počast.

Pri tem banketu je generalni konzul dr. Stojanovič napil obema odličnimi gostoma in njima želel prijetne in srečne dni med rojaki v Ameriki. Zlasti je dr. Stojanovič poudarjal odlično delo clevelandskih Slovencev, ker so se tako neumorno trudili ter zgradili skupno z drugimi Jugoslavlani, brati Srbi, Jugoslavlani, ki kulturni vrt. To so ljudje, je poudarjal generalni konzul, ki zaslužio vse priznanje, kajti oni res neumorno in požrtvovalno delajo za ime jugoslovanskega naroda. Poudaril je, da kako on spočtuje Slovence in jih visoko ceni, ter da je vselej rad prišel na slavnost, kadar so ga povabili in tudi to pot bi rad šel, ko ga je povabil odbor Jugoslovanskega kulturnega vrta, a mu radi preoblegala posla ni mogoče, zlasti ker se je komaj malo preje vrnil iz Beograda v New York. Podpisane mu je naročil, da v njegovemu imenu pozdravi njegove drage Slovence na tej epohalni proslavi.

Generalnemu konzulu se je v prisrčnih besedah zahvalil dr. Adlešič, župan ljubljanski napil g. konzula, ter poudarjal, da ga zelo veseli tak sprejem in pa ker sliši tako dobro oceno o našem narodu v Ameriki. Zahvalil se je za gostoljubnost, katera se je skazala njemu in njegovi soprogi pri vstopu na ameriško celino.

V imenu Jugoslovanskega kulturnega vrta se je podpisani zahvalil generalnemu konzulu za sprejem in pa pogostitev odličnih gostov, ter poudarjal, da je dr. Stojanovič res idealen Jugoslovčan, ki skuša na vse načine ustreči našim ljudem, katere on res zelo ceni, kar je on že večkrat dokazal z dejanji. In njega pa, da imajo naši rojaki zelo radi, ter se ga čisto spominjajo iz

prejšnjih slavnosti pri J. K. Virtu, ko je tako govoril množici, da jih je do solz gnil. Nato je čestital odličnim gostom pri vstopu na ameriška tla ter jima voščil iskreno dobrodošlico in ju pozdravil v imenu organizacije kulturnega vrta.

Po banketu so se še malo prav po domače razgovorili, nato sta si oba gosta še ogledala New York. Zvečer pa se odpeljali proti Clevelandu.

Jože Grdina.

Pozdravi iz Johnstowna, Pa.

Vsem mojim prijateljem sporočam, da se nahajam tukaj na počitnicah. Pa da ne bo katera mislila, da tukaj žajfo prodajam. Ne, ampak se imam prav dobro pri prijateljci Lojzki Toman, ki tudi pozdravlja vse Clevelandčane. Prav dobre čase imamo in se smejemo tako, da se kar hiša trese.

Od srede naprej bom pa zopet doma v Clevelandu. Če ima kdo kaj sporočiti za staro domovino, to lahko stori, ker 1. junija odpotujem proti stari domovini. Obhodila bom Dolenjsko, Gorenjsko in morda tudi Notranjsko. Najlepše pozdrave vsem skupaj od

Lojzke Čebular.

IZ PRIMORJA

—Zopet smrtne nesreče zaradi granat — Trst, april 1938. Komaj smo se oddahnili od neprestanih nesreč z vojnim strelivom, že smo za praznike imeli kar nenavadno številne nesreče, ki so zahtevale tudi smrtno žrtve, med tem ko bodo drugi ostali invalidi brez rok in nog, pokvarjeni za celo življenje. Koliko je že takih na Goriškem in drugod? Nič ne pomagajo vsa prizadevanja oblasti. Nekaj so res krivi tudi otroci zaradi neprevidnosti, a drugi si iščejo v tem svoj vsakdanji kruh. Kjer je tekla vojna na črta in kjer je bila dolga leta pozicijska vojna, tu sedaj še vedno neprenehoma kopljajo tudi po nekaj metrov globoko, kakor da bi bil kak rudnik. Železo je zaradi avtarkije sedaj postalo zopet drago in zato še vedno mnoge privlači iskanje vojnega razstreliva.

Dne 22. aprila se je baje zaradi neprevidnosti zgodila smrtna nesreča na vnožju hriba Vodice pri Sv. Gori. Žrtve eksplozije so postali iskanci starega železa Alojz Mervič, star 21 let in Albin Rijavec, star 18 let, oba iz Czeljana. Našla sta veliko granato, ki sta jo hoteli premakniti. Eksplozija je oba strašno razmesarila. Spravili so ju v goriško bolnico, kjer je Mervič kmalu na to umrl zaradi ran v spodnjem delu telesa in ker mu je odrgalo nogo. Rijavec je granata zlomila nogo in mu zadala več ran po vsem telesu. Zdraviti se bo moral, ako ne nastopijo komplikacije, okrog 60 dni.

Druga nesreča se je zgodila v Ajdovščini, kjer je granata težko ranila Alojza Godino, starega 41 let.

Tretja nesreča se je zgodila v Bovcu. Ko je 47 letni Kraus Anton hotel odpreti granato, je nastala eksplozija, ki mu je odnesla levo nogo in povzročila številne rane po vsem telesu. Prepeljali so ga v goriško bolnišnico, kjer bo moral ostati dolgo časa.

Četrta nesreča se je zgodila zopet v goriški okolici. Ko so se otroci igrali z najdeno granato, je na nenadoma počila in težko ranila 7 letnega Gvi-da Ušaja in 10 letnega Brumata Füljiva.

Pri peti nesreči je postal žrtev 21 letni Jožef Mozetič, ki je zaradi eksplozije dobil hude poškodbe na rokah in obrazu. Ker je izgubil mnogo krvi, dvomijo, da bi ga mogli rešiti.

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

Po nemškem izvirniku K. Maya

Navadno samoglasnikov tudi ne pišejo, razen če bi bila kaka beseda sicer dvoumna. Imajo pa za samoglasnike posebna znamenja, pike, črtice in kljukice, ki jih pišejo nad soglasniki ali pa pod njimi. Tako na primer zaznamuje črtica nad soglasnikom a ali e, pod soglasnikom pa i. Kljukica nad soglasnikom pomeni u ali o, v turškem jeziku tudi u ali o.

Ker piše orientalec navadno kar na kolenih ali na dlani in pa zelo naglo in površno, se rado zgodi, da bravec tako črtico ali kljukico prezre ali pa napačno bere, posebno še, če besede ne pozna.

Ali se je tudi meni tako zgodilo —? Najbrž.

Druge besede skrivnostnega stavka so bile topot za mene manj pomembne, šlo mi je le za ime Žutovega bivališča. Habulam je v besedi Karanorman han tako čudno poudarjal norman. Ali sem ta dva zloga napačno bral —? Prezrl kak samoglasniški znak —? Pogledal sem.

In v hipu sem vedel, kje sem se zmotil.

Črno pikico v papirju nad soglasnikom n sem bral za kljukico, torej za o, prezrl pa sem črtico, torej i, pod istim soglasnikom, ker je bila tako tenka in tako površno narejena, da sem jo komaj videl. Mesto nor sem torej moral brati nir.

Pa tudi soglasniške znake sem napačno bral. Črki m in w sta namreč precej podobni v arabskem pismu. Pisec je povrh pisal zelo naglo in nerazločno, pa sem mesto w bral m. Zlog man, kakor sem dotedaj bral, je bil napačen, brati sem moral wan in beseda se ni glasila norman, ampak nirwan. Kraju je bilo ime Karanirwan han.

Pogledal sem po Habulamu. Prežee in poželjivo so mu visele oči na lističu.

"Kaj imaš tamle, effendi?"

"Listič, kakor vidiš."

"Nekaj je napisano na njem?"

"Da."

"Ali smem vedeti kaj?"

"Beseda Karanorman han," sem odgovoril. Zaenkrat mu še ni bilo treba vedeti, da sem medtem pogrešek v branju že popravil in da znam brati pravilno.

"Bi mi pokazal listič?"

Zakaj je bil radoveden —? Zakaj je tako poželjivo gledal listič —?

Ali je poznal Hamd el-Amazata —? Ali je vedel za vsebino lističa in za skrivnost, ki sem jo zamenjaval skušati rešiti —? Čemu je hotel listič videti —? Da bi ga raztrgal —? Pač menda ne, saj bi mu nič ne koristilo, ker sem itak vedel, kaj je pisano na njem.

Bolje je bilo, da sem mu ga dal. Opazoval bi ga in morebiti zvedel še kaj novega in za nas važnega.

Dal sem mu listič.

"Poglej si ga! Pa ne izgubi ga! Rabim ga še!"

Hlastno je segel po njem, pogledal in prebledel. Zakaj?

Halef je rahlo in pomembno zakašljaval. Čezl sem se in videl, da mi pomežikuje k Sufu.

Tudi Suf se je zelo sumljivo obnašal. Vzravnaval se je na kolena, stezal vrat, oči je imel uprte v Habulama in napeto je poslušal, da bi mu ne ušla prav nobena beseda.

Habulam in Suf sta bila Žutova zaupnika, o tem nisem dvomil. In njuno obnašanje je pričalo, da vesta tudi za skrivnostni listič in za njegovo vse-

bino, da vesta celo več, nego slutim.

Zagrešil sem nepredvidnost, ko sem dejal, da bom kmalu odpotoval. Da sem še ostal, bi ju opazoval, morebiti bi se mi nudila celo prilika za prisluškovanje. In tudi s previdnim, premišljenim izpraševanjem bi se dalo iz takih ljudi marsikaj izveči.

Zal pa nisem smel odhoda preklicati. Sumljivo bi bilo, nič bi mi ne bilo koristilo.

Med tem se je Habulam pomiril. Majal je z glavo, ogle doval listič in dejal:

"Kaj naj tole pisanje pomeni —? Kdo ga naj bere —? Tole ni ne turški ne srbski, vobče menda ni nikak jezik."

"Č pač!"

"Da! Nekatero zloge berem, pa kaj ko ne dajo nobenega zmisla —"

"Treba je le tiste zloge pravilno sestaviti pa dajo čisto dober zmisel!"

"In ti jih znaš tako sestaviti?"

"Da."

"Pa povej, kako se bere!"

"Zdi se, da se za listič posebno zanimaš —!"

"Zanima me, ker mislim, da tle zlogi vobče nič ne pomenijo. Pa sestavi zloge in beri, da vidim, ali res znaš!"

Skrivaj pa ostro sem opazoval Žutova zaupnika in bral:

"In pripa veste la Karanorman han ali za panajir Mene-likde."

Ali razumeš?"

"Nekatero besede."

Lagal je. Razločno sem videl, kako mu je šinil strah po obrazu. Tudi Suf se je prestrašen sesedel.

Vedel sem, pri čem da sem z njima.

"Stavek je mešanica turškega, srbskega in rumunskega jezika."

"Pa čemu taka mešanica —? Zakaj pa pisec ni pisal razumljivo, ali turški ali srbski ali rumunski —? Čemu je zloge tako čudno sestavil?"

"Ker tale listič ni vsakomur namenjen."

"Komu pa posebej?"

"Le zaupnikom."

"Čigavim?"

"Žutovim ljudem. Žuti in njegovi ljudje si dopisujejo v tajnem jeziku. Besede naberejo iz turškega, srbskega in rumunskega jezika, jih razdelijo na zloge in sestavijo po določenih, dogovorjenih pravilih, tako da mešanice ne razume, kdor za tisto pravilo ne ve."

"Sejtan —! je hlastnil Suf.

Mojstrski se je znal premagovati, pa topot se je le izdal. Iznenadil sem ga —. Pravo sem zadel, četudi sem samo ugibal.

Habulamu se je tresel glas, ko je povedal:

"Praviš, da te mešanice ne razume, kdor ne ve za tista pravila —. Ti pa znaš brati, kaj je na lističu!"

"Saj si čul, da znam."

"Si Žutov zaupnik —?"

"Ne pozabi, da sem Frank."

"Meniš, da ste vi Franki pametnejši ko mi?"

"Vsekakor."

"Zelo ponosno govoriš, effendi!"

"Pa res je. Za vas in za ljudi, ki med njimi živite, je taka mešanica že velika tajnost, za nas pa ne. Pisanje je po otročje sestavljeno in kakor si slišal, sem ga razbral."

"Tiste zloge si res sestavil v neke besede. Toda tistih besed ne razumem —. Kaj pa pomenijo?"

(Dalje prihodnjic)

Beg iz ruskega pekla

Beg iz ujetništva GPU (ruska tajna policija) je nadvse in prav ta svoj beg nam neki ruski begunec opisuje v svojem dnevniku: Moram ubežati. Če bi še moral eno leto v tem peklu živeti, bi znorel. To je pravi peklo, da, še hujše. Že dolgo mislim na beg, že od onega dne, ko smo prišli v Arhangel'sk, vsi z verigami povezani. Toda izgledalo je, da je vsako upanje zastoj. Od ranega jutra do pozne noči smo prenašali težke tovore na ladje, ki so bile v pristanišču. Povsod so stali oboroženi vojaki in nas stražili. Kam pa naj tudi bežimo? Domov, k Volgi? Sto vrst skozi gozd? In brez jedi? Poleg tega so raztreseni povsod po vaseh agenti GPU, ki te vprašajo po tvojem potnem listu, in potem te postavijo pred zid in na kratko zapovedo: Ogenj! In vendar, poskušal bom, tvegal bom, če tudi ni nobene možnosti. Poskusimo! Stran iz tega pekla, samo stran, pa bodisi kamorkoli.

Tajna policija budno straži
Deset let biti v peklu, deset let in dan je podoben dnevu. Vsak dan ista pot iz dela v umazane, vlažne barake. In ko je vse temnejše, ko je noč vedno bolj globoka, slišim samo eno: Stokanje in vzdih svojih spehiv tovarišev? Če odprem oči, vidim, kako sedi moj sosed poleg mene s sklonjeno glavo, s cigareto v tresočih se rokah. Zakaj ne spi? Ali ni dovolj truden? Ali ni zbit od naporenega dela? "Zakaj ne spiš?" — "Razmišljam." — "Kaj razmišljaš, na kaj misliš?" — "Poglej, to je tako težko povedati; prišel sem na svet in so mi dali ime Vanja. Ko sem končal šolo, sem bil tekač pri neki tvrdki in hranil sem denar ter sam začel s trgovino.

Da, zdaj sem tukaj. Če bi bil tedaj umrl kot otrok, ko sem bil težko bolan, bi vsega tega ne bilo." Umolknil je in mislil sem, da je zaspal. Nenadoma pa je rekel: "Zakaj ne ubežiš? Jaz bi, pa sem že prestar. In ti?" — "Pst," sem mu boječe prišepnil, "mislim sem že na to, toda saj je to nemogoče. Kako naj grem odtod in potem skozi gozd? In GPU?" — "Ne," je tiho odgovoril, "saj ni treba, da greš po suhem, po cesti, ubeži na tuji ladji." Kakor da bi me udaril po glavi, sem se domislil. "Res, toda kako?" sem hotel vedeti. "Kako, ko pa preiščejo vsako ladjo, preden odpluje." — "Skrij se trupu ladje, pod tovorom." Sklep je bil storjen.

Skrivališče na ladji

Nalagali smo tovore na ladjo. "Haugesund" ji je bilo ime. Da, Haugesund je nekdo mesto in ladja je nordijska, saj vidim na zastavi, ki je rdeča z belim in modrim križem. Ljudje na ladji so tako prijazni in nas gledajo tako sočustvujoče. Eden mi je dal celo cigarete. Kuhar mi je namignil in mi hotel dati malo kruha, pa me je straža odgnala. Že štiri dneve nalagamo tovore. Še pet dni in ladja bo odplula, jaz z njo tudi. Opoldne sem se skril v tovarni oddelek. Opoldne sem si izbral med delom prostor, in zdaj sem počakal, da so odšli vsi ujetniki. In potem sem zginil in se skril. Štiri dni sem tako čepel stisnjen v majhni luknji in vse telo me je bolelo, kakor hitro sem se nekoliko premaknil. Bilo je ledenomrzlo med hladnimi deskami. Pretila je lakota. Samo nekaj kruha sem si vzel s seboj, samo za 24 ur. Saj nisem bil še lačen. Gotovo so opazili, da me ni, in zdaj me iščejo. Dan je bil dolg kakor tudi noč.

Odhod

Peljemo se. Enakomerno rotpotanje stroja čujem in če se zberem, slišim, kako udarja morje. Žejen sem. Že pet dni slišim in poslušam šumenje valov. Z jezikom sem lizal vlažne deske. Grobna tišina je okoli mene. Tišina, polna strahu in neprodna tema sta tu... zelo sem lačen... žejen sem. Sam sem, popolnoma sam in živ zakopan. Sedem metrov visoko so nad menoj zložene deske. In če nastane vihar, se bo ladja zamajala, tovor se zruši, razmesaril me bo. Moram trkati. Moram klicati. Kličem, trkam. Nihče me ne sliši. Ali trkam, v majhno špranjo kličem in nihče me ne sliši. Da, bom res umrl, poginil? Zopet kričati moram, vpiti moram. "Pomagajte, pomagajte!" Ali je vse gluho? Celo samega sebe ne slišim. Nehati moram, tema je že, noč je, vse je temno. O, ko bi še enkrat videl sonce, ko bi začutil dihanje vetra na svojem obrazu. Tako rad bi še živel.

Rešitev skozi lino

"Pomagajte!" Zahvaljen bodi Vsemogočni. Slišali so me. Slišim jih. Nekdo mi je odgovoril. Nisem ga razumel. In zopet je vse tiho. Pa ne, da je odšel, ne da bi mi pomagal. Zopet slišim nek glas, toda ne razumem ga. Da, v šoli smo se učili nemščine. In začel sem: "Ne razumem... jesti... piti..." Hvala Bogu, šlo bo. Nekoliko pozneje sem slišal nek šum nad seboj. Na vrvi privezana steklenica se je spuščala navzdol. Zagrabil sem jo in pil, ne da bi vedel, kaj pijem. Vem samo to, da me segreva, da so se mi povračale moči. Zopet sem zaslišal šum in dobri ljudje so spustili navzdol jedila. Zakaj me ne rešijo. Bil sem ves trd, premrl, rok in nog nisem mogel premakniti. Še razrezano odejo so mi vrgli skozi majhno odpr-

tino. Da, cela ne bi mogla iti, v štirih koščkih pa je že šla. Utihnili so stroji. Iz dremavi-me me je zbudil glas: "Kdo ste?" Obstrmel sem, zlasti ker me je vprašal v ruskem jeziku. Ali se je morda ladja vrnila nazaj, ali bom moral nazaj v ujetništvo, v Arhangel'sk? — "Kdo je?" — "Vaš prijatelj sem, Rus sem, v Haugesundu smo. Še štiri dni počakajte. Vzdržite!" Da, še štiri dni. Oblile so me solze od veselja in od radosti, kajti daleč sem od GPU, prost sem, v svobodi sem. Hvala ti, moj dobri Bog, hvala! Preteklo je štiri dni in izpraznili so ladjo. Saj nisem mogel verjeti tega: Sonce je sijalo in me božalo s svojimi žarki, veter je vel v moj obraz. Življenje, živeti, o zopet bom živel, zopet bom čutil to božje sonce.

IZ PRIMORJA

—Gospodarska Kriza — Sv. Križ pri Trstu, april 1938. — Kot smo že večkrat poročali, je gospodarska kriza v gornji tržaški okolici posebno zadelala našo vas, radi pomanjkanja dela v nabrežinskih kamnolomih, ker izvzemši par malih izjem so vas kamnoseška podjetja, kakor Cava Romana, Caharija in drugi, ki so dajala zaslužek tisočom, popolnoma ustavile delo. Nadalje smo imeli "sedem suhih let" v naših vinogradih in naši ribiči na morju. Mnogi, ki so se v onih dobrih letih zadolžili, niso mogli plačevati svojih dolgov, tako da je marsikateri grunt šel na boben. Do sedaj so vsa ta izdražena posestva razen par izjem ostala še v naših rokah. Ta huda gospodarska kriza prinaša je tudi vzrok razpusta in likvidacije naše posojilnice, ki sta jo ustanovila v pomoč malemu kmetu in delavcu pok. Dr. Krek in še živeti domači župnik Andrej Furlan ravno pred 30 leti. Pred desetimi leti je bila še ena najboljših zadružnih zavodov v tržaški okolici, potem pa je radi gospodarske krize zašla v tak položaj, da je nadzorna oblast odredila njeno likvidacijo, ki jo bo vodil z vsi brezobzirnostjo kakor je že izjavil likvidacijski komisar, neki tržaški profesor dr. Palutan.

Tako je torej prenehal delovanje zadružni zavod, ki sta ga gori omenjena ustanovila v tako plemenit namen. — Trst. Pred sodiščem je bil oproščen Vrtovec Marij, ker ni zakrivil nesreče z motornim kolesom, pri kateri je bil težje ranjen Pahor Anton iz Storij.

DNEVNE VESTI

V Mehiki bo najbrž prišlo do civilne vojne

San Luis Potosi, Mehika, 23. maja. Ne bo dolgo ko bo v Mehiki nastala civilna vojna, slična vojni, ki se vrši danes v Španiji. Socialistična vlada predsednika Cardenas je tako globoko zavozila španska politiko, da predsednik danes ne more ne nazaj niti naprej in ga zapuščajo lastni pristaši. Včeraj bi bil predsednik republike, Cardenas, skoro ubit, ko se je iz nekega zrakoplova vrglo štiri bombe komaj 100 čevljev proč od hiše, kjer biva predsednik začasno v tem mestu. V bližini mesta je prišlo včeraj do prvega večjega spopada med vladnimi četami in med "uporniki." 23 oseb je bilo ubitih, 15 ranjenih in 80 zajetih. Pa tudi vojaštvo republike je imelo pri tem občutne zgube. Republika Mehiko se nahaja danes v najbolj nevarnem položaju. Ljudje so očitno siti socialističnega mučenja in se upirajo v eni kot dru-

gi državi vladnim odredbam. Tiranija v Mehiki je nastala, ko je vlada dala zapreti katoliške cerkve in pregnala duhovnike. Dasi je predsednik Cardenas zadnje čase nekoliko popustil napram katoliški cerkvi, pa narod s tem ni zadovoljen, pač pa zahteva svobodno izvrševanje svojih verskih dolžnosti. Mehiki preti civilna vojna, ki bo imela skrajno žalostne posledice.

La Follette je bil poražen v lastni državi

Madison, Wis., 23. maja. Farmarsko-delavska stranka v tej državi je prezrla governerja LaFollette, ki je te dni ustanovil novo politično progresivno stranko. Governer LaFollette se je poganjal za senatorsko kandidacijo, toda voditelji farmarsko-delavske stranke so izbrali za kandidata župana v Milwaukee, Hoana. Hoan je kandidacijo sicer odklonil, toda delegatje farmarsko-delavske stranke so tako pritiskali na njega, da se je končno moral podati. Konvencija je nadalje glasno ploskala, ko je tajnik konvencije naznanil, da je farmarsko-delavska stranka črtala iz svoje liste ime governerja LaFollette, o katerem se sedaj trdi, da je politično mrtev.

Ohijski vinogradniki

Farmarji v Lake in Ashtabula county, med katerimi je več sto naših Slovencev, ki imajo vinograde, so te dni odločno se obrnili na državno postavodajo, da vpelje visok davek na vino in grozdje, ki prihaja iz Californije in drugih držav v državo Ohio in s tem ohijski vinogradniki trpijo občutno škodo, ker ne morejo prodajati svojega domačega grozdja. Danes dopotuje v Columbus obširna delegacija vinogradnikov iz omenjenih okrajev, da predloži postavodaji svoje zahteve. Vinogradniki so mnenja, da edino visok davek na californijsko in drugo vino more rešiti njih pridelek. Lansko leto so zgubili farmarji v Lake in Ashtabula county skoro \$200,000 radi konkurence od strani vinogradnikov iz Californije. Država Californija računa na \$1,000 davka na vino, ki je narejeno v državi Ohio, dočim se californijsko vino svobodno uvaža v državo Ohio, kar pač ni pošteno.

Ženske in politika

Preteklo nedeljo sta govorila v Akronu, Ohio, governer države Ohio Martin L. Davey, ki je demokrat, in Charles Sawyer, ki je tudi demokrat in nasprotni kandidat napram Daveyu pri primarnih volitvah, ki se vršijo 8. avgusta v državi Ohio. Oba sta nastopila na zborovanju ženske zveze. Navzočih je bilo 1,000 žensk, ki so tekom govora governerja Daveya in proti-kandidata Sawyerja ploskale in žvižgale, kakor jim je pač ugajalo. Parkrat so ploskale governerju, parkrat Sawyerju, nakar so pričele žvižgati in kričati. Po domače rečeno, ženske so se obnašale tako kot mi moški na političnih shodih. Zadeva je zanimiva, ker se ženske silno zanimajo za letošnje governerske volitve.

MALI OGLASI

Ženska išče službo

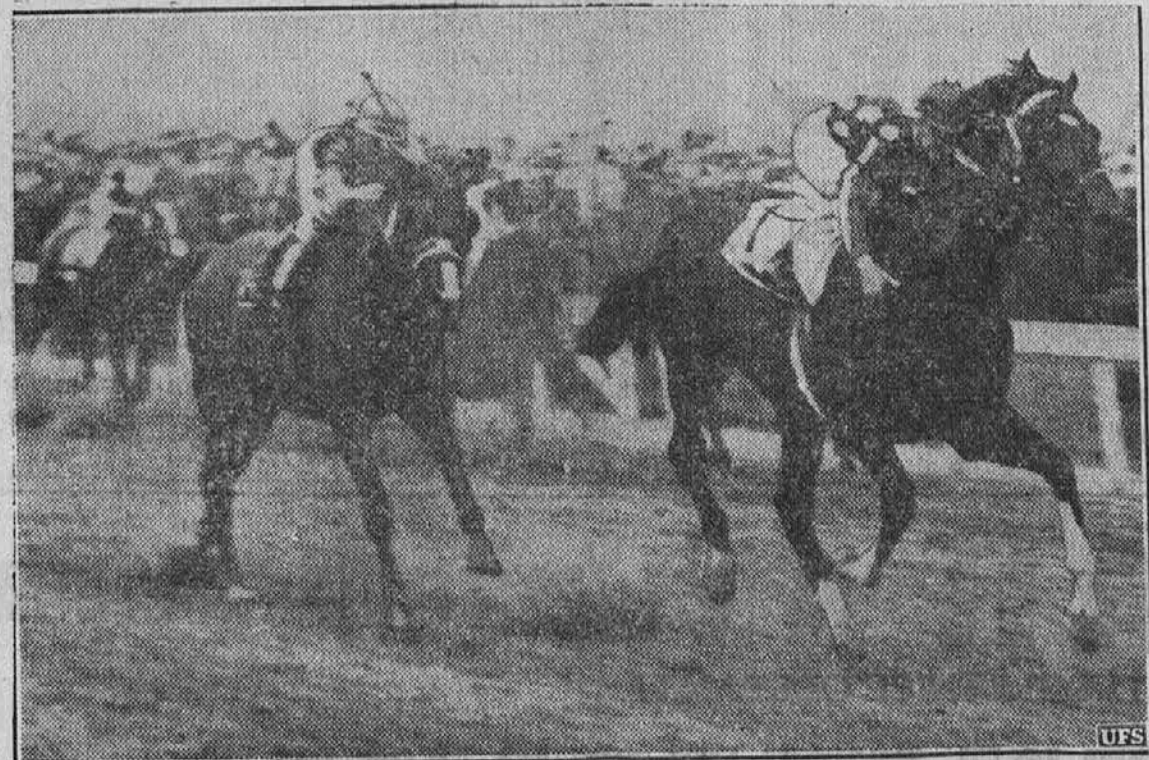
Ženska srednje starosti išče službo. Zna opravljati vsa hišna dela. Vprašajte na 1199 E. 61st St. (122)

Farma naprodaj

Farma mora biti takoj prodana radi smrti gospodarja. Farma se nahaja ob tlakani cesti, 27 milj od Clevelanda. Vsa potrebna gospodarska poslopja so na farmi. Razdeli se tudi lahko na manjše parcele. Cena vsemu skupaj je samo \$4000. Se prodaja tudi na mala odplačila. Več lahko poizveste na 6424 Spilker Ave. Tel. ENDicott 3093. May 24.26.28)

Anna May Wong, filmska igralka v Ameriki, ki je rodod Kitajka, je zasadila prvo lopato za kitajski paviljon na rastavi v San Franciscu, ki se vrši prihodnje leto. Paviljon bo stal \$1,200,000.

Dirkač Lawrin, katerega lastuje Herbert M. Woolf iz Kansas Cityja, je zmagal pri zadnji Kentucky Derby in sicer je prišel na cilj samo za eno dolžino pred dirkačem Dauber.

Murnov Martin

(Za "A. D." prestavl M. U.)

Cecilija sama s tem hinavcem, tem divjim lovem in zapeljivcem. Teda ugleda Martin zopet staro ženo — a ne, to ni več stara Potokarica! Njegova sosedka je, Gorenjka. In tam v izbinem kotu —

Martin si je z roko segel za vrat in si odpel ovrtnik. "Tako? Tako?" To je bilo vse, kar je mogel spraviti iz grla. Potem je nemo pokimal v pozdrav in šel mimo obeh drvarjev, ki sta osuplih pogledov gledala za njim.

"Kaj neki mu je?" je zagodrnjal prvi.

Drugi je stisnil ramena in se zasmejal: "Kaj jaz vem!"

Videla sta, kako je Martin postal in se okrenil. Spomnil se je obljube, ki jo je bil dal gozdarju. Pridušeni glasom je zaklical obema drvarjema, naj bi šla doli ter pomagala gozdarju spraviti jelena domov. Potem je planil naprej, pri čemer se je češče pogljal s pomočjo gorske palice v zasoklu preko debel in nakupljenega vejevja. Ko je prišel do poti, je ugledal sekuro, katero je brenil z nogo vstran in zamrmral: "Niti minuto več ne ostane! Niti minuto!" Hitel je po stezi, da mu je pričel pot liti s čela in da mu je sapa pohajala, še predno je bilo gozda kraj. Njegov obraz je bil blede razburjenja in utrujenosti. Konečno je sedel h kratkemu počitku na nek štor. Pri tem je ugledal ob svojih nogah kos papirja. Bil je to kos pisma, pisanega z neokretno, tresočo roko. In Martin je čital:

"— vse poletje nisi pisal, ko sem tako v skrbeh zate in nimam od česa živeti. Bog bodi zahvaljen, da niso dobri sosedje docela pozabili name, a ne morem ti povedati, kako me v srce boli, da so mi tuji ljudje boljši nego moj lasten otrok, ki sem ga nosila pod srcem in sem zanj skrbela vse svoje življenje v sili in skrbeh. Tvoj pokojni oče bi se moral v grobu obrniti, ko bi vedel, kakšen si postal proti svoji stari materi, a hvala Bogu, da ničesar ne ve, ko me je imel tako rad in ko bi sedaj vedel, kako moram skrbeti sedaj na stara leta in se moram vedno bati, kaj ti počneš in da pride kaj na dan od tvojih stvari, kar tresem se strahu dan in noč. Glej, prosim te za božjo gnačo, ljubi pob, bodi vendar enkrat pameten in si daj kaj do povedati od svoje stare matere, saj ti noče noben drug človek bolje, ker je pač materinska ljubezen kakor globok vodnjak, katerega ne more nihče

izplati, in daj si povedati —"

Začetek in konec pisma sta manjkala. Od lista sta bila odtrgana vzdolž dva kosa papirja, kakršne rabimo, da pridržimo cevko, ki se maje, v glavo pipe.

Martin je opazoval male rumenkaste madeže, med katerimi se je sem pa tja črnilo, s katerim je pisala okorna roka, razlilo. To so bili očitno ostanki solza. Nenaden piš vetra je odnesel Martinu list iz rok. Zagugal se je preko steze ter izginil v veje dreves.

"Da, pisemce, prav praviš! Kar je uboga žena vate napisala, je bilo vse govorno v veter!"

Martin je stisnil zobe ter se pogljal proti planinam.

Žef in Cecilija sta medtem prišla že skoro do koč. Le počasi sta lahko hodila, kajti kratka, popašena trava je bila cpolzka, a steza premočena snežnice. Pa tudi sicer ni bila hoja od gozdnega roba preko planine bogzna kako udobna. Tisti trenutek, ko se je pogovor zasuknil na mladega Murno, je bilo pri Ceciliji dobre volje konec. Na fantovo prigrvarjanje je dajala le kratke, izbegajoče odgovore, tako da je konečno obstal ter ji užaljen pogledal v oči. "Deklič? Kaj ti je kar nakrat? Saj te menda ja za božjo voljo nisem užalil?"

Cecilija je zmajala glavo. "Saj bi si raje jezik odgriznil, nego bi tebi dejal žal besedo. Daj mi roko, v dokaz, da si mi zopet dobra."

Penudil ji je roko. Brez obotavljanja je segla vanjo.

"Sedaj se mi je odvalil težak kamen od srca!" se je ves srečen zasmejal.

Tedaj je umaknila roko, katero je on nekoliko nenežno stiskal. A gotovo je našla zopet svojo dobro voljo, čeravno ni dala fantu prilike, da bi bil nje spravljivo razpoloženje izkoristil. Pokazala je k visokim pečinam, ki so se dvigale nad planinami in ki so bile le pokrite po težkem snegu. Menila, da bi bilo tega snega dovolj, ako bi pričel drseti, da bi zasul vso planino za hišo visoko. Žef se je smehljil in je pritrdil njenim skrbem. Menil je celo, da je koč, ki je bila postavljena ob vnožju pečin, na kaj nevarnem mestu. Tega mnenja pa mu ni hotela Cecilija pustiti veljati. Koča stoji na tem mestu že iz dveh do dveh stoletij. Čeravno se je že marsikatera trda zima hudo poigrala z njo, vendar se je dosedaj še vsako spomlad pokazala nepoškodovana izpod tajajočega se snega. V zimi leži sneg visoko nad streho, a to je baš dobro, ker greho na ta način vsi plazovi preko koč.

Med takimi in enakimi pogovori sta prišla konečno do ploga, ki je obdajal koč od treh strani. Krasen razgled je bil s tega mesta. Vse naokolo široka planina, raztegnjena vz-

dolž hriba, razrita po ljkih, tako da so izgledale oddaljenejšje koč, kakor kupi kamenja, ki se v soncu svetijo. Nižje doli je sanjal gozd s svojim temnozelenim valovanjem, ki se je izpreminjal nižje proti dolini, kjer se je pričel listnat gozd, v rumenkasto in zlato se blesketajoče morje. Gladko brušenemu smaragdu je sličilo jezero in malim igračicam so bile podobne vaške hiše, raztresene po dolini, ki je bila po tankih belih in rdečih črtah, po poteh, plotovih in uvenjajočih mejah razdeljena v lepe četverokote. A vse naokolo krasne slike so se dvigali skalnati velikani, njih ogromne skalnate roke, pokrite po snegu nad njimi modri obok jasne modrinje.

"Kajne, to je lepo?" se je smehljala Cecilija. "Meni postane vedno pri srcu tako mehkko, kadar lahko gledam v daljino."

"Da, lepo, to moram reči!" je hlinil Žef. "To bi bil pač moral vedeti prej. Bi bil prav gotovo že večkrat prišel sem gori. Kajti prijatelj sem lepega razgleda — prav poseben!"

Cecilija se je, kakor da je ta beseda vzbudila v njej nemir, hitro okrenila proti koč, da odklene s ključem, katerega je izvlekla iz žepa, vrata.

Gorenjeva planšarska koč je bila daleč naokolo najlepša že skoro bi jo lahko imenovali hišico. Široka, s stlačeno ilovico tlakovana veža je vodila povprek vse koč. Na levo od veže je bil sedaj prazni hlev, ki je imel lastna vrata za živino. Na desni je bila velika planšarska izba, a poleg te proti steni dve manjši kamri.

"Marija in sveti Jožef, kako tu izgleda! Človek mora resnično vsklikniti: pfuj, vrag!" je tožila Cecilija, ko je pred Žefom stopila v izbo, kjer je vladal tak nered, kakor da je planšarica morala sredi dela zapustiti koč. Na dolgi leseni klopi, ki je bila vdolana pod dvema malima oknoma v zid, je bila razpostavljena vsakovrstna lesena posoda, neoprane cunjice so visele in vsenaokolo so bile raztresene trske. Na širokem, nizkem ognjišču, ki je s svojim velikim bakrenim kotlom za sirjenje zavzemalo skoro celo steno, je med napol ožganimi poleni ležal še pepel zadnjega ognja.

Medtem ko je Cecilija nevoljno gledala naokolo, je postavil Žef korbo na ognjišče ter nato sedel na klop. Cecilija je odložila ruto, šla v eno izmed obeh kamric, a ko se je vrnila, je bila prepašana z velikim modrim predpasnikom.

"Kaj je? Ali se ti res tako mudi z delom?" je vprašal Žef. "Ali se ne bi raje nekoliko odpočila? Čuj, sedi sem, da se nekoliko pogovoriva, potem bo šlo delo hitreje izpod rok."

"Delo seveda ne bo ubežalo, a moj čas ima kratke noge. Moram se pošteno požuriti, ako hočem imeti vse čisto in v redu, predno pride oče. Saj bi mi ne bilo prav, ko bi pustila delo v nemar in da bi on našel tu tak nered. A tudi, čim hitreje bo posnaženo, timbolj bo tudi mene samo veselilo."

"Da, da, ti si res prava, takla, kakršnih ne ustvari naš ljubi Bog vsak dan. Tisti, ki bo tebe dobil, bo zadel dober dobitnik!" je vzdihnil fant ter

pogledal deklo s pobožnimi, poželjivimi očmi. In tiho, kakor da to sploh Ceciliji ni namenjeno, je dodal: "Škoda, škoda je, da je moralo tako deklo priti na svet baš v bogati gruntarski hiši!"

"Škoda? Zakaj? Saj govoriš tako, kakor bi bila to nesreča!" "Nesreča? Zate seveda ne — a kdo ve — morebiti pa za koga drugega!"

Cecilija je molčala in pričela nemirno hitro delati. Tudi Žef je obmolnil. Češče je globoko vzdihnil ter si šel z roko preko čela. Tako je sedel nekaj časa. Potem je kakor igraje se segel po Cecilijino ruto, jo razprostrl na rokah ter dejal: "Lep šopek planik imaš tu na ruti. Kje si jih dobila?"

Cecilija se je smehljala. "Preko noči je zrastle na okencu moje kamrice!"

"Pojdi?"

"Ko sem se zjutraj zbudila, se mi je posmejal z okna."

"Tako tiho je zrastle? Da nisi prav nič slišala? Nocoj?" "Nak, prav ničesar! Kdor je mlad in zdrav, trdno spi."

Pobliskal ji je s svojimi hitrimi očmi in lahko iz njenega navihanega smehljanja vseeno ugotovil, da je pač slišala, kako je šopek zrastle. Muzaje se je zopet opazoval krasne cvetke in dejal: "Nobel pušlec! Duh, ki ga je posadil in mu dal rasti na tvojem oknu, mora imeti dobre namene s teboj. Lep je, da, to moram reči. A veš, jaz imam tudi pušlec in sicer tak, ki mi je mnogo ljubejši, pa čeravno niti temu podobnih ni." Pomolil ji je nasproti svoj klobuk, za čigar trakom so tičale, čeravno sedaj že uvele cvetke, katere je ona sama utrgala in mu jih zataknila.

"Ljudje imajo pač različne okuse," je dejala živahno. "Meni pa ugaja bolj moj. A kaj sem hotela reči — radi tistega duha — baš tako duhoviti tudi

ni mogel biti. Duhovi, kolikor, samo da tebi lahko napravi veselje." "I, pojdi ti!" se mu je prijazno namrdnila. "Pa če bi se mu kaj zgodilo? Da bi se bila se lahko bile lajste zlomile!" "Tak je tale tvoj duh, da se ne zbriga, četudi si zlomi til-

(Dalje prihodnjic)

RAZPRODAJA

Ta teden se vrši razprodaja na pohištvo, na primer:

Po 3 komade za spalno sobo
Po 2 komada za sprejemno sobo
Po 8 komadov za jedilno sobo

Prvo polovico lahko plačate z North American bančno knjižico dolar za dolar, drugo na lahka mesečna odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 in 6119 St. Clair Ave.

ENDICOTT 3634

V JUGOSLAVIJO

SAMO 7 DNI.

če potujete na ekspressnih parnikih:

BREMEN • EUROPA

Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven
zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujete s priljubljenimi ekspres. parniki:

COLUMBUS

HANSA • DEUTSCHLAND HAMBURG • NEW YORK

Izborne železniške zveze od Cherbouga, Bremena ali Hamburga

Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

1430 Euclid Avenue Cleveland, Ohio

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE 2E 45. LETO

Glavni urad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 116.71%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 185

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društev.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$8,700,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo članice in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelki je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim dnem narašča. V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruje se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asement primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asementov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te močeno in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjeroli še nimate društva, spadajočega k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljna pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 608 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Kdor ima v državi Connecticut rekord, da je vozil avto 10 let brez kakšnega pregreška, lahko dobi na svojo licenčno ploščo začetnice črk svojega imena. Walter Otto Wooster je eden izmed takih.

Na levi je William S. Knudsen, predsednik General Motors, ki pravi, da je ustanovitev Narodnega delavskega odbora velika zapreka za delovanje industrije.

Manfred Hauptmann, star 5 let, sin morilca Lindberghovega otroka, je bil od avtomobila precej poškodovan oni dan. Na sliki je s svojo materjo.

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge

Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Ave. HEND. 5670

Vabilo na BAZAR ki ga priredijo skupna društva fare sv. Vida

OB PRILIKI 11 OBLETNICE OBSTANKA

BAZAR SE VRŠI V SOBOTO, NEDELJO IN PONDELJEK, 28., 29. IN 30. MAJA

NA FARNIH PROSTORI H NORWOOD RD in GLASS AVE.

Vljudno se vabi vse sedanje in nekdanje farane in faranke. Zabave bo dovolj za stare in mlade. Na razpolago bo na stotine daril. Za lačne in žejne bo vsega dovolj na razpolago.—Odbor.